

16 sierpnia 2021 r.

DOTYCZY: Recenzja pracy doktorskiej Pana Iker Bengoetxea Arruti pt. „**The Ogrocadaver ~ In The Name of the Pseudonym**” [Ogrocadaver - W Imię Pseudonimu]

Do wszystkich zainteresowanych:

WSTĘP

Z przyjemnością podejmuję się recenzji pracy doktorskiej pana Iker Bengoetxea Arruti oraz portfolio jego prac artystycznych przedłożonych mi w związku z obroną jego doktoratu na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów Akademii Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta we Wrocławiu. Po raz pierwszy dowiedziałem się o panu Arruti dzięki jego dossier, zawierającemu pracę doktorską oraz reprodukcje dzieł sztuki, które zostały mi przedłożone w czerwcu 2021 roku. Choć dzieła pana Arruti są dla mnie nowością, posiadam spore doświadczenie związane z Akademią im. Eugeniusza Gepperta, a w szczególności z Wydziałem Grafiki i Sztuki Mediów. Od 2009 roku jestem aktywnie zaangażowany w pracę z wykładowcami i studentami Akademii im. Eugeniusza Gepperta jako profesor sztuki na Uniwersytecie Tennessee, a następnie jako dyrektor Szkoły Sztuki na Ball State University.

Byłem Artystą Wizytującym w Akademii w kwietniu 2017 roku i Profesorem Wizytującym w Studio Rysunku w semestrze zimowym od 1 października 2018 r. do 30 stycznia 2019 r. Jestem w pełni świadomy misji Akademii im. Eugeniusza Gepperta, wysokiej jakości jej studentów i wydziału oraz ich rygorystycznego zaangażowania w naukę i praktykę zawodową, a także ich powiązań z regionalnymi, krajowymi i międzynarodowymi instytucjami. Oprócz mojej działalności w Polsce, mam bogate doświadczenie pracy w Chinach, gdzie gościłem na 18 uniwersytetach i akademiach, w tym Centralnej Akademii Sztuk Pięknych w Pekinie, Syczuańskiej Akademii Sztuk Pięknych w Chongqing, Uniwersytecie Beihang w Pekinie oraz Uniwersytecie Syczuańskim w Chengdu, gdzie pełniłem funkcję profesora gościnnego. Moja praca zarówno w Chinach, jak i w Polsce obejmowała wymianę akademicką, wystawiennictwo, nauczanie, wykłady i pracę kuratorską z udziałem studentów, profesorów i znanych artystów. Uważam, że mam wyjątkową możliwość wypowiedzenia się na temat pracy doktorskiej, dorobku artystycznego i potencjału pana Arruti.

OCENA OSIĄGNIĘĆ TWÓRCZYCH I ZAWODOWYCH

Pan Arruti ma spore osiągnięcia twórcze i zawodowe w dziedzinie grafiki, malarstwa, projektowania graficznego i muzyki. Jest on uznanym wielowymiarowym artystą. Jego CV obszernie dokumentuje konsekwentny udział w wystawach, publikacjach i warsztatach. Jego dorobek świadczy o tym, że jest osobą zaangażowaną w twórczość, zasięg oddziaływania i

rozwój zawodowy. Wachlarz jego artystycznych przedsięwzięć pokazuje, że jest on w pełni zaangażowany w krytyczny dyskurs sztuki współczesnej, pedagogikę i praktykę zawodową. Zwracam szczególną uwagę na jego udział w ponad 20 wystawach. Wśród nich są wystawy indywidualne w Galerii Non w San Sebastian, w Kraju Basków w Hiszpanii; Galerii Artezu w San Sebastian; oraz Galerii U we Wrocławiu w Polsce. Jego prace były prezentowane na wystawach zbiorowych w Rumunii, Rosji, Niemczech, Polsce, Serbii, we Włoszech i Hiszpanii. Jego grafiki, ilustracje, malarstwo i muzyka były publikowane w licznych wydawnictwach i przeglądach.

OCENA ZAANGAŻOWANIA PEDAGOGICZNEGO I PROGRAMOWEGO

Pan Arruti jest konsekwentnie zaangażowany we wszystkie aspekty praktyki artystycznej, naukowej i pedagogicznej. Jego umiejętność prowadzenia poważnych i dogłębnych badań naukowych jest wyraźnie udowodniona w jego pracy doktorskiej. Dodatkowo, jego praktyka studyjna w zakresie grafiki poparta jest intensywnymi studiami i praktyką w zakresie technik akwaforty, sitodruku i linorytu. Potwierdza to Grant Współpracy, który otrzymał od Fundacji Bilbaoarte, gdzie był zarówno asystentem w pracowni, jak i artystą-rezydentem. Otrzymał również Grant na Studia Specjalistyczne za Granicą od Departamentu Edukacji Rządu Baskijskiego, aby ułatwić mu rozwój zawodowy i techniczny; przez jeden rok akademicki

pracował jako nauczyciel ponadprogramowej Edukacji w zakresie Sztuki w szkole podstawowej w Amassorrain Public School w San Sebastian-Donostia, w Hiszpanii. Pan Arruti brał również udział w dwóch warsztatach. Prowadził warsztaty linorytu w Międzynarodowym Centrum Kultury Współczesnej Tabakalera w Donostia-San Sebastian, w Kraju Basków, w Hiszpanii, oraz uczestniczył w warsztatach grafiki artystycznej w Falun, w Szwecji. Pandemia Covid-19 w Akademii im. Gepperta utrudnia prowadzenie regularnie zaplanowanych i ustrukturyzowanych zajęć. Pan Arruti miał jednak za zadanie prowadzić i utrzymywać pracownię grafiki oraz pomagać studentom w ich praktyce studyjnej i produkcji. Powiedziano mi, że jego obecność, sumienny wysiłek, czas i doświadczenie były bardzo cenne dla studentów w trudnym czasie. Biorąc pod uwagę jego zdolności badawcze, biegłość techniczną, spore umiejętności komunikacyjne oraz wiedzę na temat historycznych i współczesnych podejść do zagadnień sztuki i estetyki, wierzę, że pan Arruti będzie wybitnym artystą/pedagogiem.

OCENA PRACY TWÓRCZEJ I ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

W swojej pracy zatytułowanej „Ogrocadaver ~ W Imię Pseudonimu”, pan Arruti prezentuje dobrze przebadany, kompleksowy i płynny dokument, który w pełni wspiera koncepcyjne, estetyczne i techniczne podejście do jego dzieł sztuki. Chociaż jest to dokument naukowy i opisowy, to z powodzeniem wykracza poza obiektywną sferę wyjaśnienia i procesu i

skutecznie zanurza się w palimpsest nakładających się pomysłów i podejść do twórczości. Pan Arruti jest artystą o licznych talentach w dziedzinie grafiki, malarstwa, ilustracji i muzyki, który dla celów doktoratu skoncentrował się na grafice, a mianowicie na linorycie. Jego praca doktorska dała mu wyjątkową możliwość i czas, aby cofnąć się i dokładnie przeanalizować i zbadać skuteczność i znaczenie pseudonimów w sztuce historycznej i współczesnej na przykładzie takich ludzi jak między innymi Wolter, Barthes, Newton, Prince i Bowie. W roli badacza dostaje szansę, by w spójny sposób podeprzeć, zakwestionować i ustalić swoje miejsce w tym dialogu. Jest to synteza przez analizę, proces obiektywnego opisywania własnych procesów, idei i obrazów jako środka do stawiania pytań i swobodnego poruszania się w głąb własnych osobistych przekonań, koncepcji i podejść. Może się to wydawać oderwane od rzeczywistości, ale jest to faktycznie proces twórczy wykorzystywany przez pana Arruti w jego pracy doktorskiej i dziełach artystycznych, i taki, o którego wykorzystanie prosi on również widza.

Strategia pana Arruti polega na ukrywaniu jakiegokolwiek wiedzy o artyście, eliminując w ten sposób z góry przyjęte wyobrażenia o narodowości, rasie, pochodzeniu etnicznym, wieku, religii, stylu osobistym lub innych czynnikach zawartych w nazwisku. „Przesłanie lub treść mojej pracy jest anonimowa”. Ta „nieobecność” neguje artystę i rzuca widzowi wyzwanie, by postawił dzieło sztuki ponad artystą. Tworzy pseudonimy często pojawiające się w dziele

sztuki jako „obecność” dla widza, który ma je rozpakować, rozszyfrować i włączyć do swojej rozwijającej się narracji. Początkowo prace nic nie znaczą, są „nieobecne”. Widz tworzy „obecność” poprzez techniki, symbole, obrazy, koncepcje i źródła stosowane przez artystę, który owija się w anonimowość. Pseudonim tworzy osobistą więź z dziełem sztuki dla artysty i daje widzowi unikalny dostęp do dzieła sztuki. Ma charakter symboliczny z konotacjami. Zaprzecza cenzurze i uprzedzeniom. Jest to „osobista i prywatna sprawa przesiąknięta magnetyzmem”. Pseudonim staje się „alter ego” pozwalającym na „maksymalną elastyczność”.

Recenzent nie czuje potrzeby analizowania czy umieszczania w rozprawie konkretów. Praca jest dobrze skonstruowana, dobrze pomyślana, dokładna i wyczerpująco wyjaśnia i wspiera argumenty artysty, cytaty i postawę estetyczną. To wyraźnie pokazuje, że pan Arruti jest mocno osadzony w krytycznym dialogu sztuki współczesnej, filozofii i krytyki, oraz jest jego aktywnym uczestnikiem poprzez swoją pracę i dzieła sztuki. Podziwiam jego zdolność do konsekwentnego i adekwatnego włączania swoich stanowisk w przedstawianą historyczną i opisową narrację. Jego badania nad historią i skutecznością pseudonimów (rozdział pierwszy) są najwyższej klasy. Opisy wybranych przez niego pseudonimów są niezwykle pouczające i odkrywczyste. Na marginesie muszę powiedzieć, że bardzo mi się podobała wysoce emblematyczna trójkątna konstrukcja imienia Ogrocadaver na stronie tytułowej. Jest to trafne wprowadzenie w wydźwięk jego pracy poprzez graficzną, wizualną i foniczną dynamikę.

Żałuję, że nie widziałem jego grafik na własne oczy. Jednak jego dokładne opisy (rozdział trzeci) procesów i użycia tekstu, obrazów, symboli, koloru i mieszanych mediów pozwoliły mi na żywe wyobrażenie fizycznej i wizualnej obecności każdego zestawu odbitek. Skutecznie obrazuje to ilość badań, refleksji, rozwoju powierzchni i konstrukcji obrazu oraz zastosowanej techniki. Odbitki prezentują wyjątkową równowagę i doświadczenie przestrzenne poprzez interakcję eterycznych i graficznych relacji i nakładek. Artysta daje widzowi bogaty palimpsest wizualnych i intelektualnych informacji, z których może on stworzyć swoje własne doświadczenie i narrację.

PODSUMOWANIE

Rozprawa doktorska pana Arruti demonstruje bardzo wysoki poziom kompetencji i zrozumienia projektu, który zaproponował, zbadał i ostatecznie zrealizował w swojej wystawie dyplomowej. Jego metodologia była rygorystyczna, wszechstronna i przekonująca. Jest to praca wysokiej klasy, intelektualnie solidna i jasno napisana. Udało mu się bardzo dobrze zinternalizować swoje badania w sposób, który łączy się znacząco z jego estetyczną i artystyczną twórczością. Jestem pod wrażeniem jego zaangażowania, etyki pracy, ciekawości i historii sukcesu. Jest on osobą wielowymiarową, w pełni zorientowaną w metodach i historii grafiki oraz, co ważne, osobą zdolną do przyswojenia i ujęcia wielu źródeł i form sztuki. Ta

elastyczność i wachlarz możliwości i podejść nie pozwala mu stać się zaszufadkowanym i przywiązanym do konkretnych oczekiwań. Nie mam wątpliwości, że będzie on nadal produktywnym artystą i skutecznym nauczycielem. Po analizie jego rozprawy doktorskiej i twórczości, a także jego praktyki zawodowej w dziedzinie sztuki, gorąco popieram przyznanie mu akademickiego tytułu doktora w dziedzinie sztuk plastycznych.

Z poważaniem,

/-/ [nieczytelny podpis]

Thomas J. Riesing

Profesor malarstwa i rysunku, Szkoła Sztuki, Uniwersytet Tennessee (1973-2010)

Dyrektor, Szkoła Sztuki, Ball State University (2010-2015)

Profesor Wizytujący, Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta (2018-2019)